

Lagerhuset

Det så kallade Lagerhuset vid Heurlins plats kallas även Göteborgs lagerhus eller Frilagerhuset, och var när det togs i bruk 1920 det första i sitt slag i landet och en direkt föregångare till Frihamnen.

Köpmännen i Göteborg hade under lång tid intresserat sig för de frilagerlösningar liknande de som fanns i Danmark och Norge.

Bygget av huset i tre plan samt källare och vindsvåning påbörjades våren 1917 och togs i bruk den 1 oktober 1920 efter ritningar av arkitekt Karl Samuelsson. Slutnotan hamnade på 1,7 miljoner kronor, mot beräknade 750 000 kronor.

De fyra översta våningarna utgjordes av lagerlokaler, medan bottenvåningen var avsedd för tullbehandling av gods. Inget gods fick lämna frilagerbyggnaden förrän tullbehandlingen var klar, och godset räknades som inkommet i Sverige först när det lämnat byggnaden.

Här kunde varor tas in från båtar i Rosenlundskanalen genom den mer än våningshöga porten. Därefter vägdes och förtullades varorna för att sedan lämnas ut på den motsatta långsidan.

Då Göteborg några år senare fick sin frihamn förlorade frilagret sin betydelse och blev istället en

vanlig lagerlokal. En sammanslutning av västra Sveriges mejerier, VMC, flyttade in i två tredjedelar av huset. Frilagret fick namnet "ostlagret" i folkmun, vilket lever kvar än idag. Osthanteringen fortsatte till 1964, då Arla tog över VMC:s roll och flyttade verksamheten till Kallebäck. År 1996 köpte det kommunala Higab lagerhuset, som då värderades till fem miljoner kronor.

Sedan 1999 inrymmer byggnaden en blandning av restauranger, bokförlag, kulturverkstäder och scener kopplade till Riksteatern. I augusti 2012 invigdes dessutom ett nytt kulturhus för unga i huset, som i oktober samma år fick namnet Frilagret.

Källor:

Tidning: "En bit utland mitt i stan". Eva Heyman
Göteborgs-Posten 8 april 1999.

Bok: "Guide till Göteborgs arkitektur". ISBN
91-86050-67-2